

ຢາວັກຊີນຕ້ານພຍາດຊີກແກນປ້ອກ ຫຼື ໝາກໃສ CHICKENPOX VACCINE

ສິ່ງທີ່ທ່ານຕ້ອງຮູ້

1 ດ້ວຍເຫດໃດຈຶ່ງຕ້ອງຮັບຢາວັກຊີນປ້ອງກັນຊີກແກນປ້ອກຫຼືໝາກໃສ?

ພຍາດໝາກໃສຫຼືຜິໝັງໄກ່ (chickenpox) ຮຽກອີກວ່າໄຂ້ອອກຕຸ່ມພອງ (varicella) ແມ່ນພຍາດຂອງຮຸ່ນເດັກນ້ອຍ. ຕາມທັມມະດາແລ້ວບໍ່ຮ້າຍແຮງ, ແຕ່ອາດຮ້າຍແຮງກໍເປັນໄດ້, ໂດຍສະເພາະກັບມັນຕິດເດັກນ້ອຍອ່ອນຫຼືຜູ້ໃຫ້ຮູ້.

- ແມ່ໄວຮັສຂອງພຍາດໝາກໃສ (chickenpox) ຕິດຕໍ່ກັນຮະວ່າງຄົນ ໂດຍຜ່ານອາກາດຫັ້ນໃຈ, ຫຼືກືກນ້ຳຢາງຈາກຕຸ່ມພອງໝາກໃສແຕກ.
- ມັນເປັນເຫດໃຫ້ອອກຕຸ່ມພືດຕາມຕົນຕົວ, ຄັນ, ຄິງຮ້ອນ, ແລະອ່ອນເພັຽ.
- ມັນອາດເປັນເຫດໃຫ້ຜິວໜັງອັກເສບໝັກ, ເປັນແປ້ວ, ປອດບວມ, ສມອງເສັຽຫາຍຫຼືຕາຍ.
- ຜູ້ທີ່ເປັນໝາກໃສມາແລ້ວສາມາດສແດງອາການອອກຕຸ່ມ, ປວດເປັນຊັມແຜ່ລາມແບບສາຍແອວອ້ອມ (shingles) ຫລາຍປີນຳຫຼັງມາ.
- ຮະວາງ 12,000 ຄົນເຂົ້ານອນໂຮງໝໍອ້ອມພຍາດໝາກໃສແຕ່ລະປີໃນສະຫະຣັກ.
- ຮະວາງ 100 ຄົນຕາງທຸກປີຢູ່ສະຫະຣັກອ້ອມພຍາດໝາກໃສ.

ຢາວັກຊີນຕ້ານພຍາດຊີກແກນປ້ອກສາມາດປ້ອງກັນຕົວເຮົາຕໍ່ພຍາດໝາກໃສ.

ຄົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຢາວັກຊີນຊີກແກນປ້ອກນີ້ຈະບໍ່ເປັນພຍາດໝາກໃສຈັກເທື່ອ. ແຕ່ວ່າຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຢາປ້ອງກັນນີ້ແລ້ວໄປຕິດພຍາດເພິ່ນກໍຈະບໍ່ສະບາຍພຽງເລັກນ້ອຍ. ເພິ່ນ ຈະອອກຕຸ່ມເລັກນ້ອຍ, ອາການໄຂ້ກໍບໍ່ຢາກມື, ແລ້ວພຍາດກໍຫາຍໄວ.

2 ຜູ້ໃດຄວນຈະຮັບຢາວັກຊີນຊີກແກນປ້ອກແລະໃນຍາມໃດ?

- ✓ ເດັກນ້ອຍຄວນໄດ້ຮັບຢາວັກຊີນກັນຊີກແກນປ້ອກເມື່ອມີອາຍຸ 12 ຫາ 18 ເດືອນຫຼືຍາມໃດກໍໄດ້ເມື່ອເຂົາແກ່ກ່ວານັ້ນແລະບໍ່ເຄີຍໄດ້ຮັບຢາວັກຊີນຊີກແກນປ້ອກ. ຄົນຜູ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຢາວັກຊີນນີ້ຈົນຮອດອາຍຸ 13 ປີຫຼືແກ່ກ່ວາຕ້ອງຮັບເອົາຢານີ້ 2 ຂນານ, ຫ່າງກັນ 4 ຫາ 8 ອາທິດ.

ຈົງກຸມທ່ານໝໍຜູ້ພອບາຍເພື່ອລາຍລະອຽດ.

ຢາວັກຊີນຊີກແກນປ້ອກອາດເອົາໃຫ້ພ້ອມກັນກັບຢາວັກຊີນກັນພຍາດອື່ນກໍໄດ້.

3 ຄົນບາງຈຳພວກຮັບຢາວັກຊີນຊີກແກນປ້ອກບໍ່ໄດ້ຫຼືຕ້ອງລຳ້ຳໃບກ່ອນ

- ເພິ່ນບໍ່ຄວນຮັບຢາວັກຊີນຊີກແກນປ້ອກກ້າ ເພິ່ນຫາກເຄີຍກະທົບແຜ່ຢາຂັ້ນອັນຕະຣາຍໝັກຕໍ່ຢາເຈລະທິນ (gelatin), ຢານີໂອເມຊິນ (neomycin) ຕ້ານເຊື້ອພຍາດ, ຫຼື (ສຳລັບຜູ້ທີ່ຈະເຂົ້າຮັບຢາຂນານທີ່ສອງ) ຢາວັກຊີນຊີກແກນປ້ອກຂນານທຳອິດ.
- ຜູ້ທີ່ບໍ່ສະບາຍປານກາງຫຼືໝັກເມື່ອຮອດຍາມຮັບຢາ ວັກຊີນຕາມກຳນົດກໍຕ້ອງກ້າໃຫ້ຫາຍຄັກ ຈົງຮັບເອົາ ຢາວັກຊີນຊີກແກນປ້ອກອີກໄດ້.
- ຜູ້ຍິງກືພາກໍຕ້ອງກ້າຈົນຮອດລູກແລ້ວຈຶ່ງຮັບຢາວັກຊີນ ນີ້ໄດ້. ຈົງຮະວັງຢາໃຫ້ກືພາ 1 ເດືອນຫຼັງຈາກຮັບຢາວັກ ຊີນນີ້.
- ຄົນບາງຈຳພວກກໍຕ້ອງກຸມທ່ານໝໍວ່າຕົນຈະຮັບຢາ ວັດຊີນຊີກແກນປ້ອກໄດ້ບໍ່, ໃນນັ້ນກໍມີຜູ້ທີ່:
 - ຕິດແມ່ໄວຮັສເຮຈະໄອວີ /ເອດສີ HIV/AIDS ຫຼືພ ຍາດອື່ນທີ່ກະທົບລະບົບທຳການປ້ອງກັນຮ່າງກາຍ ຂອງຕົນ.
 - ກຳລັງປົວຕົນດ້ວຍຢາທີ່ໄປແຕະຕ້ອງລະບົບທຳການ ປ້ອງກັນຮ່າງກາຍຂອງຕົນ, ເຊັ່ນຢາສະເຕໂຣ ອິດ (steroids) ນານເກິນສອງອາທິດມາແລ້ວ.
 - ເປັນມະເຮັງ (cancer) ຊນິດໃດຊນິດນຶ່ງ.
 - ຢູ່ໃນຮະຍະຮັບຢາຫຼືສາຍແສງຮັງສີປົວມະເຮັງຢູ່
- ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວດ້ວຍການຕິ່ມເລືອດຫຼືສິ່ງກັນຕອງຈາກເລືອດ ກໍຕ້ອງກຸມທ່ານໝໍຂອງຕົນວ່າເມື່ອໃດຕົນເອງຈະສັກຢາວັກຊີນກັນພຍາດຊີກແກນປ້ອກໄດ້.

ຈົງກຸມທ່ານໝໍຜູ້ພອບາຍຂອງທ່ານຕິ່ມເພື່ອລາຍລະອຽດ.

4 ອັນຕະຮາຍເນື່ອງຈາກສັກຢາວັກຊີນກັນພຍາດຊິກ ແກນປ້ອກມີຫຍັງແດ່?

ຢາວັກຊີນກໍຄືຢາແນວອື່ນມັນສາມາດກໍ່ເຫດຮ້າຍໃຫ້ເຮົາໄດ້ ເຊັ່ນການກະທົບແພ້ຢາດ້ວຍອາການໝັກ. ການປ່ວງໂຊໝັກຫຼືເກີງຕາຍຍ້ອນຢາວັກຊີນນີ້ມີເປົ້າໝາຍທີ່ສຸດທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້.

ກີກສັກຢາກັນພຍາດຊິກແກນປ້ອກແມ່ນປອດໄພດີລື່ນຫຼາຍເທົ່າກັບການກີກເຄາະຮ້າຍເປັນພຍາດໄຂ້ອອກໝາກໃສ (chickenpox disease).

ຄົນສ່ວນນາກຊຶ່ງໄດ້ຮັບຢາວັກຊີນກັນຊິກແກນປ້ອກນີ້ກໍບໍ່ມີບັນຫາຫຍັງເນື່ອງຈາກຢາວັກຊີນນີ້.

ບັນຫາເລັກນ້ອຍ

- ຮູ້ສຶກປວດຫຼືເຄັ່ງຄັບອນສັກຢາໃສ່ (ຣະວ່າງ 1 ຕໍ່ 5 ເດັກ ເກີງ 1 ຕໍ່ 3 ຜູ້ ໝູ່ແລະຜູ້ໃຫຍ່).
- ໄຂ້ຄິງຮ້ອນ (1ຄົນ ຕໍ່ 10 ຫຼື ນ້ອຍກວ່າ)
- ອອກຕຸ່ມເລັກນ້ອຍໃນລະຍະນຶ່ງເດືອນຫຼັງຈາກສັກຢາ ປ້ອງກັນແລ້ວ (1ຄົນ ຕໍ່ 20 ຫຼື ຕ່ຳກວ່າ). ຈົນສາມາດເອົາພຍາດຕິດແປດຄົນໃນຄອບຄົວຂອງຕົນກໍເປັນໄດ້, ແຕ່ກໍນ້ອຍນັກນ້ອຍໝາ.

ບັນຫາປານກາງ

- ເປັນຊັກ (ຕົນຕົວແກວ່ງໄກວ່ໄປມາຫຼືຕາກຶ້ງຢູ່) ຍ້ອນ ໄຂ້ຄິງຮ້ອນຂຶ້ນສູງ (ເປີເຊັນເປັນຫຼຸດ 1 ຕໍ່ 1,000ຄົນ).

ບັນຫາໝັກ

- ປອດບວມ(ເປັນນ້ອຍທີ່ສຸດ)
- ບັນຫາໝັກແນວອື່ນຢ່ງມີນ້ອຍກໍເຄີຍກີກລາຍງານດັ່ງ ພົບກະທົບຈາກຢາວັກຊີນກັນຊິກແກນປ້ອກ ເຊັ່ນສມອງ ເສັ້ນຫາຍແລະຈຳນວນເມັດເລືອດຕ່ຳ. ແຕ່ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ນ້ອຍໄພດທີ່ນັກຊ່ຽວຊານຈະແນ່ໃຈວ່າມັນເນື່ອງມາຈາກຢາວັກຊີນ.

5 ກ້າເກີດບັນຫາປານກາງຫຼືໝັກຈະເປັນແນວໃດ?

ເຮົາຈະເຫັນຫຍັງ?

ສະພາບຜິດປົກກະຕິອັນໃດອັນນຶ່ງເຊັ່ນແພ້ຢາດ້ວຍອາການກະທົບໝັກ, ໄຂ້ຂຶ້ນສູງ, ການປະພຶດປ່ຽນແປງຈາກທັມມະດາ. ອາການໝັກຂອງແພ້ຢາກໍມີ ຫັນໃຈພືດ, ຄໍແຫບ ຫຼື ຫັນໃຈດັ່ງຫອດແຫດ, ອອກມື້ນມ່ວນຕາມຕົວ, ສີຜິວໜັງມ້ານຈິດລົງ, ຮູ້ສຶກອ່ອນເພັງ, ຫົວໃຈເຕັ້ນເລັ່ງໄວຂຶ້ນ ຫຼື ວິນຫົວເກີດຂຶ້ນໃນລະຍະສອງສາມຊົ່ວໂມງຫຼັງຈາກສິດຢາແລ້ວ. ກ້າມີໄຂ້ສູງ ຫຼື ຊັກ ມັນກໍຈະເກີດຂຶ້ນໃນລະຍະ 1 ຫາ 6 ອາທິດຫຼັງຈາກສັກຢາແລ້ວ.

ເຮົາຈະເຮັດຫຍັງ?

- ໂທຣ. ຮ້ອງທ່ານໝໍ ຫຼື ພາໄປຫາໝໍທັນທີ.
- ເລົ່າໃຫ້ທ່ານໝໍຟັງເລື່ອງທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ວັນເວລາເລີ່ມ ຕົ້ນ, ຍາມໃດທີ່ໄດ້ຮັບຢາວັກຊີນ.
- ຮ້ອງຂໍໃຫ້ທ່ານໝໍ, ຜູ້ພຍາບານ, ຫຼື ພັກງານສາທາລະນະ ນະສຸກ ກຽມຟອມລະບົບລາຍງານເຫດຮ້າຍເນື່ອງຈາກຢາວັກຊີນ (vaers) ຫຼື ໂທຣ. ຫາ VAERS ດ້ວຍ ຕົນເອງ ທີ່ 1-800-822-7967.

6 ໂຄງການແຫ່ງຊາດເພື່ອທົດແທນຄ່າເສັ້ນຫາຍເນື່ອງຈາກຢາວັກຊີນ

ໃນກໍລະນີນ້ອຍນັກນ້ອຍໝາທີ່ທ່ານຫຼືລູກພົບເຄາະຮ້າຍກີກກະທົບດ້ວຍຢາວັກຊີນກໍມີໂຄງການສະຫະຮັກມາຊ່ວຍທ່ານປືນປົວບົວຣະບັດ.

ເພື່ອລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບໂຄງການນີ້ ຈົ່ງໂທຣ. ຫາ 1-800-338-2382 ຫຼື ອ້ຽມເບິ່ງໂຄງການຢູ່ຕາມຮ່າງຄອມພິວເຕີ ທີ່ <http://www.hrsa.gov/osp/vicp/>

7 ເຮັດແນວໃດຈຶ່ງຈະຮູ້ເລື່ອງລະອຽດກວ່ານີ້?

- ກຸ່ມທ່ານໝໍຫຼືຜູ້ພຍາບານຂອງທ່ານເພື່ອລາຍລະ ອຽດ. ເພິ່ນອາດຈະມອບເອກະສານໃຫ້ທ່ານໄປອ່ານ ຫຼື ແນະນຳສາຍຂ່າວອື່ນໃຫ້.
- ໂທຣ. ຫາພະແນກສາທາລະນະນະສຸກທ້ອງຖິ່ນຫຼືຮັກ ເພື່ອ ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບໂຄງສັກຢາກັນພຍາດ (immunization program).
- ຕິດຕໍ່ຊຸມກາງຄວບຄຸມແລະປ້ອງກັນພຍາດ (CDC):
 - Call 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)
 - ອ້ຽມເບິ່ງໂຄງການແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການສັກຢາກັນ ພຍາດ ຢູ່ຕາມຮ່າງຄອມພິວເຕີ ທີ່ <http://www.cdc.gov/nip>

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
Centers for Disease Control and Prevention
National Immunization Program